

Klub Przyrodników

ul. 1 Maja 22, 66-200-Świebodzin
Konto: BZ WBK SA o/Świebodzin nr 28 1090 1593 0000 0001 0243 0645
tel./fax 068 3828236, e-mail: kp@kp.org.pl, [http:// www.kp.org.pl](http://www.kp.org.pl)

Świebodzin, 30 kwietnia 2012 r.

Woliński Park Narodowy
oraz
Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
w Gorzowie Wlkp.

W związku z przystąpieniem do prac nad planem ochrony Wolińskiego Parku Narodowego, przedkładam następujące wnioski:

A. W stosunku do obszaru morskiego WPN

1. Wydzielić strefę morskiej ochrony ścisłej. Biorąc pod uwagę opublikowane wyniki projektu OP16-61535-OR1600015/07 „Rozpoznanie warunków tarliskowych i tarlisk ryb w strefie przybrzeżnej Zatoki Pomorskiej” zrealizowanego przez Akademię Rolniczą w Szczecinie, strefa ta powinna objąć co najmniej wskazany w wynikach cytowanego projektu „obszar twardego dna zasiedlony przez epifaunę w pasie wód przybrzeżnych szerokim na 600-700 m rozciągającym się na długości ok. 3 km od Świdnej Kępy w kierunku Międzyzdrojów”.
2. Nie wyznaczać na wodach strefy ochrony krajobrazowej, a akwen nie objęty ochroną ścisłą kwalifikować do ochrony czynnej. Można przy tym rozważyć utrzymanie tu ograniczonego i ściśle kontrolowanego rybołówstwa przybrzeżnego jako elementu ochrony walorów kulturowych. Jednak, w planie należałoby określić warunki prowadzenia takiego rybołówstwa, ostrzejsze pod względem środowiskowym od standardowych wymogów wynikających ze Wspólnej Polityki Rybackiej UE. W szczególności:
 - ewentualne odłowy ryb z obszaru morskiego WPN powinny dla wszystkich gatunków ryb być limitowane (niezależnie od obowiązujących ogólnych praw połowowych), a limity należy określić w planie ochrony,
 - stosowane narzędzia połowowe powinny gwarantować absolutne bezpieczeństwo dla ssaków morskich i ptaków,
 - wykluczone powinny być techniki połowowe wpływające na strukturę dna morskiego.

3. Ze względu na łączność wód morskich WPN z wodami morskiego obszaru Natura 2000 Ostoja na Zatoce Pomorskiej PLH990002 (granica między obszarami ma tylko charakter sztucznej granicy administracyjnej), chronione w obszarze morskim ssaki morskie - foka szara i morświn – powinny być traktowane jako przedmioty ochrony Natura 2000 także w WPN (co powinno być odzwierciedlone oceną C, a nie D, w Standardowym Formularzu Danych Natura 2000). Wprawdzie wody morskie WPN rozpatrywane samoistnie mają niewielkie znaczenie dla tych gatunków, ale w rzeczywistości stanowią część ważnego – szczególnie dla morświna – akwenu Zatoki Pomorskiej.
4. Zagwarantować istnienie w WPN długich odcinków plaż nie penetrowanych przez ludzi oraz plaż o minimalnym poziomie antropopresji. Można to osiągnąć przez wyłączenie odcinków plaży z udostępnienia, oraz przez „miękkie” regulowanie penetracji plaży przez udostępnianie do niej. W szczególności, rozważyć likwidację istniejących i nie planować organizacji nowych zejść na plaże między Międzyzdrojami a Wiselką i między Wiselką a Świetouściem – tak by sama odległość niezbędna do przejścia brzegiem morza ograniczała antropopresję na tych odcinkach plaż.

B. W stosunku do ekosystemów lądowych i wód śródlądowych

1. Stosowanie ochrony krajobrazowej ograniczyć do obiektów infrastrukturalnych i turystycznych na terenie parku narodowego oraz gruntów obcej własności (tj. tak jak obecnie).
2. Rozważyć powiększenie obszarów ochrony ścisłej, zwłaszcza w ekosystemach leśnych (lecz także i wodnych). Ponad 50 lat ochrony Wolińskiego Parku Narodowego, której deklarowanym celem była m. in. „renaturalizacja” ekosystemów, powinno obecnie zaowocować możliwością oddania znacznej części tych ekosystemów do dalszego kształtowania przez naturalne procesy. Tymczasem sieć stref ochrony ścisłej na obszarze WPN nie rozwija się, pozostając od dłuższego czasu na poziomie ok. 500 ha. Zasadne wydaje się jej co najmniej dwukrotne powiększenie.
3. Rozważyć zawieszenie lub zaprzestanie redukcji zwierzyny w Parku, a przynajmniej w jego części leśnej. Podawana przez Park zredukowana powierzchnia „uszkodzeń od zwierzyny w ekosystemach leśnych”, utrzymująca się na poziomie rzędu 1-2 ha, nie jest przesłanką do tak drastycznych działań ochronnych, jak redukcja zwierzyny. Realizowane przez Park odstrzały w wysokości kilku szt. jeleni i lisów rocznie i ok. 30 szt. dzików rocznie nie wydają się niezbędne – i tak nie wpływają znacząco na liczebność zwierzyny. Wydaje się więc, że odstępnie od prowadzenia odstrzałów redukcyjnych należałoby przynajmniej rozważyć.

Podkreślam tu, że współczesna wiedza ekologiczna ani ekologiczno-łowiecka nie daje podstaw do wiarygodnego prognozowania zjawisk, jakie mogą zajść po ewentualnym zaprzestaniu odstrzałów. Koncentrowanie się zwierzyny na terenie parku narodowego może wówczas wystąpić lub nie, zależnie od różnych czynników. Nie ma także prostego związku między liczebnością zwierzyny a natężeniem jej presji na ekosystemy leśne: paradoksalnie presja ta bywa stymulowana przez zachowania stresowe, powodowane nawet minimalnym poziomem odstrzałów, ale również płoszeniem w wyniku penetracji turystycznej.

W tej sytuacji racjonalnym rozwiązaniem byłoby zaplanowanie „moratorium na redukcję zwierzyny” w parku narodowym, z równoczesnym monitoringiem skutków przyrodniczych. Jeżeli monitoring taki wykazałby silne narastanie presji na chronione walory przyrodnicze – można by powrócić do redukcji zwierzyny; jeżeli jednak wpływ ten byłby ograniczony – można by utrzymać moratorium.

4. Ograniczyć do minimum zakres interwencji w ekosystemy leśne. Odstąpić od prowadzenia „przebudowy drzewostanów” w drzewostanach starszych (np. > we wszystkich 100-letnich), pozostawiając ich unaturalnienie spontanicznym procesom przyrodniczym. Ograniczyć do minimum zakres realizowanych trzebieży późnych. Inicjowanie przebudowy drzewostanów skoncentrować w drzewostanach młodych.
5. Zapewnić odtworzenie zasobów rozkładającego się drewna w ekosystemach leśnych Parku do poziomu (na koniec okresu planistycznego) ok. 40 m³/ha. W tym celu, konsekwentnie nie usuwać drzew martwych i zamierających, poza wyjątkowymi przypadkami.
6. Zachować ostrożność planując udostępnienie terenu DPN do turystyki. W szczególności:
 - a) wykluczyć możliwość uprawiania skatesurfingu na wodach Parku,
 - b) ew. udostępnienie wód Parku do turystyki wodnej oprzeć na wyznaczonych szlakach z limitowaną liczbą osób mogących z nich korzystać; wykluczyć udostępnienie wód Wstecznej Deltę Świny w okresach ważnych dla ptaków wodno-błotnych.

z poważaniem